

ÎNVIEREA LUI HRISTOS - BIRUINȚA VIEȚII ASUPRA MORȚII

Scrisoare pastorală la sărbătoarea Învierii Domnului

**Iubiților preoți din parohii,
cuvioșilor viețuitori ai sfințelor
mănăstiri și drept-credinciosului
popor al lui Dumnezeu
din Arhiepiscopia Iașilor:
har, bucurie, iertare și ajutor de
la Dumnezeu Cel în Treime
preaslăvit – Tatăl, Fiul
și Duhul Sfânt**

*„Prăznuim omorârea morții,
sfărâmarea iadului, și
începătura altei vieți, veșnice.”¹*

**Iubiți frați preoți,
Iubiți creștini drept-slăvitori,**

Hristos a înviat!

Iată-ne ajunși, cu mila lui Dumnezeu, la slăvita sărbătoare a Învierii Domnului. A trecut perioada Marelui Post, perioadă de nevoință și de bucurie în același timp. Suntem acum cuprinși de lumina Sfințelor Paști, mărturisind adevărul fundamental, și anume că: „*Hristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând, și celor din morminte viață dăruindu-le*”².

Mărturisirea adevărului Învierii Domnului Hristos străbate întreaga cântare a Bisericii în aceste zile: „*Ziua Învierii, poare, să ne luminăm! Paștile Domnului, Paștile! Că din moarte la viață și de pe pământ la cer, Hristos-Dumnezeu ne-a trecut pe noi, cei ce cântăm cântare de biruință!*”³.

Realitatea Învierii este arătată și prin schimbarea întrucâtva a ritmului de viață în această perioadă: o mai multă pace sufletească, o mai adâncă bucurie pe fețele tuturor, mai multă prezență în sânul familiei. Salutarea creș-

tinească „*Hristos a înviat!*” și răspunsul „*Adevărat a înviat!*” sunt rostite de cei mai mulți semeni ai noștri în aceste zile, mărturisind și prin aceasta deschiderea oamenilor spre adevărul Învierii.

Iubiți credincioși,

In aceste zile de prăznuire sfântă, lumina Învierii învaluiie sufletele noastre în duhul păcii, al bucuriei și al vieții întru Hristos. Cuvintele Mântuitorului privitoare la viața veșnică, pregustată încă din această lume, își găsesc mai adânc ecou și răspuns în ființa noastră: „*Adevărat, adevărat zic vouă: cel ce crede în Mine are viață veșnică*”⁴. „*Eu sunt Învierea și Viața; cel ce crede în Mine, chiar dacă va muri, va trăi. Și oricine trăiește și crede în Mine nu va muri în veac.*”⁵

În timp ce ascultăm cuvintele Domnului Hristos și frumoasele cântări liturgice despre viața veșnică, încercând a le înrădăcina în conștiința noastră, constatăm cu durere că lumea din jurul nostru și realitatea păcatului din noi arată prezența morții și a întinericului în viața noastră și a umanității. Adevărul Învierii răspândește în jur lumină sfântă spre tămăduirea rănilor din noi, iar puterea întinericului încearcă să alunge această lumină și să se facă stăpână peste sufletele noastre și peste viața lumii.

Există, așadar, o luptă permanentă între viață și moarte, între lumină și întineric. Această luptă se desfășoară în mintea și în inima oamenilor, dar și la nivelul societății din multe părți ale lumii. Am amintit, anul trecut, în cuvântul pastoral de Crăciun, despre persecuțiile sângeroase la care sunt supuși în vremea noas-

tră creștinii, în Siria îndeosebi, dar și în alte țări. La această stare de persecuție împotriva creștinilor se adaugă acum tensiunea între ruși și ucraineni, creștini ortodocși deopotrivă, fapt ce dă conflictului o nuanță cu atât mai dureroasă, mai greu de înțeles. Nimic nu este mai neomenesc și necreștinesc decât războiul dintre frați. Este și acesta un semn al întinericului, al neînțelegerii de către creștini a tainei Învierii, o incapacitate de a transpune în viața proprie și a societății adevărul mântuitor al credinței în Hristos.

În același timp, în alte zone, unde nu se întâmplă nici persecuții sângeroase împotriva creștinilor, nici războaie între frați, creștinii se confruntă cu împotrivirea, marginalizarea, ridiculizarea și discriminarea. În unele țări ale lumii civilizate sunt alungate însemnele creștine din instituțiile publice. În alte părți, precum și la noi adesea, se duce o luptă acerbă pentru a nu fi predate cursuri de religie în școli. Zidirea de noi biserici, acolo unde acestea sunt de neapărată trebuință, atrage atacuri neînțetate care nu se fac auzite însă în situația înmulțirii

cu zecile de mii a cluburilor și barurilor sau a altor locuri unde se petrec lucruri pierzătoare de conștiință, de suflet și de familie.

Totodată, se înmulțesc țările, altădată țărâmurii creștine, unde, prin legi speciale, se ridică la nivel de familie păcatele contra firii, despre care Sfântul Apostol Pavel spunea că „*rușine este a le și grăi*”⁶. Aceasta se întâmplă de obicei acolo unde multe biserici creștine sunt vândute, demolate, transformate în restaurante, muzee, moschei sau spații de locuit. Pe lângă toate acestea, se fac tot mai des auzite voci și se emit legi care să introducă între drepturile fundamentale ale omului fapte precum uciderea pruncilor în pântecul mamei, căsătoria persoanelor de același sex și adopția copiilor de către aceste cupluri, eutanasierea, adică dreptul de a fi ucis la cererea proprie sau la solicitarea membrilor familiei.

În pofida acestei revărsări de păgânătate asupra lumii, apar tot mai multe semne de conștientizare a pericolului pe care-l reprezintă îndepărtarea societății moderne de Dumnezeu, de preceptele biblice, de tradițiile sănătoase și de bunul simț, în legătură cu familia sau cu alte aspecte ale vieții umane. Militoane de francezi s-au unit pentru apărarea familiei și a copilului, iar țări precum Polonia, Ungaria și Republica Moldova au introdus în Constituțiile lor prevederea că familia se întemeiază pe căsătoria dintre un bărbat și o femeie. Strădania Croației pentru atingerea aceluiasi deziderat, precum și dezbaterile din societatea românească și din alte țări pe același subiect sunt încurajatoare în sensul reorientării lucrurilor spre direcția cea bună. Chiar și în Parlamentul European, unde adesea se adoptă recomandări îndepărtate de etica vieții creștine, se observă începutul unei conștientizări a consecințelor care decurg din subminarea valorilor familiei tradiționale. Respingeria recentă de către Parlamentul European a

două inițiative care ar fi dus la situații dezastruoase pentru normalitatea vieții umane arată că mai sunt multe persoane responsabile pe bătrânul continent. Felicităm pe această cale euro-parlamentarii români care s-au afiliat respingerii acestor inițiative necreștine, întristându-ne, în același timp, că alți europarlamentari de la noi le-au susținut. Nădăjduim că au făcut-o din neatenție sau din insuficiență cunoaștere și nu vor mai repeta greșeala, iar românii vor fi atenți și la acest aspect în alegerile care se apropie.

Frați și surori în Hristos-Domnul,

O analiză onestă a stării din noi, dintre noi și din lume arată că moartea, în diferitele ei forme, se manifestă la tot pasul. Prin diverse mijloace ni se propune în permanență o cultură a morții, o cultură care luptă împotriva vieții.

Care este, care ar trebui să fie atitudinea noastră într-o asemenea situație? Un duhovnic al vremurilor noastre, Părintele Rafail Noica, spune că „*dacă Dumnezeu a lăsat lumea să ajungă până aici, înseamnă că știe El ce face și toate sunt rânduite. Noi să nu*

cădem din voia lui Dumnezeu, din Învierea lui Hristos”⁷.

„*Să nu cădem din Învierea lui Hristos!*” Ce înseamnă aceasta? Răspundem împreună cu duhovnicul Părintelui Rafail: „*Hristos a spus: «N-am venit să aduc pace, ci sabie»⁸ (...) Hristos ne-a chemat la război pe țărâmul duhului și arma noastră este «sabia Duhului, care este cuvântul lui Dumnezeu»⁹ (...) Singura noastră armă este iubirea, chiar și pentru vrăjmași (...) Ne luptăm cu vrăjmașul de pe urmă și singurul dușman al neamului omenesc: moartea¹⁰. Lupta noastră este pentru învierea de obște*”¹¹.

Cum se poate desfășura lupta noastră pentru Înviere?

Să ascultăm, mai înainte de toate, cuvântul Domnului rostit cu multe milenii în urmă: „*Iată, Eu astăzi ți-am pus înainte viața și moartea, binele și răul (...) Viață și moarte ți-am pus Eu astăzi înainte, și binecuvântare și blestem. Alege viața ca să trăiești tu și urmașii tăi. Să iubești pe Domnul Dumnezeuul tău, să ascuți glasul Lui și să te lipești de El; căci în aceasta este viața ta și lungimea zilelor tale*”¹².

Iubirea lui Dumnezeu, ascultarea glasului lui Dumnezeu, alipirea noastră de Dumnezeu înseamnă viața noastră. Această viață creștină adevărată nu se

desfășoară în afara lumii, ci în interiorul ei. „Desăvârșirea, îndumnezeirea, nemurirea, mărturisirea Părintele Patriarh Teoctist, realizate în Mântuitorul Hristos (...) se înfăptuiesc în lumea în care trăim, pe pământul pe care-l pășim, cu toți oamenii care trăiesc pe el, care cred, creează și-l înfrumusețează.”¹³

În ciuda morții din noi și din lume, există oameni și atitudini care mărturisesc prezența Duhului vieții, a realității Învierii. Există întotdeauna lumini, adâncimi și frumuseți care nu lasă omenirea să cadă întru neînțelegerea morții. De la un tată și o mamă, care își găsesc bucuria în nașterea de prunci, până la tânărul sau tânăra care îmbrățișează viața monahală – iată oameni care luptă pentru Înviere. De la medicul care nu vrea să fie părtaș la un avort, până la profesorul care se luptă pentru educația copiilor – iată oameni care nu cad din lumina Învierii. De la omul de afaceri care nu se lasă prins de înșelăciune, până la politicianul care ascultă mai mult de Dumnezeu decât de oameni – iată persoane care luptă împotriva morții, mărturisesc viața și îi ajută și pe alții să viețuiască în duhul Învierii.

Nu sunt mulți acești oameni. Da, nu sunt mulți, dar sunt printre noi, oameni ca și noi. Nu sunt mulți, dar ei alcătuiesc

omenirea cea adâncă, singura, de fapt, care există cu adevărat. Ei sunt oamenii care frământă pâinea, slujesc la altar, răspândesc lumina, dau sens vieții și asigură, prin credința în Hristos și fapta bună, supraviețuirea lumii.

Iubiți credincioși,

Sărbătoarea Sfințelor Paști este un bun prilej pentru a lua aminte la cele două căi care ne sunt în față: viața sau moartea, lumina sau întunericul, Hristos sau potrivnicii Lui. Alegerea este esențială. Ce va cuceri mintea și inima noastră? Chema-rea: „*Veniți de luați lumină!*” sau cântecul amăgitor al abuzului de putere, avere și plăcere?

Cu smerenie și stăruință să-L rugăm pe Hristos Domnul să ne ajute a căuta numai calea care duce către El. În căderile și slăbiciunile noastre, Hristos Cel Înviat să nu ne lipsească de iertarea Sa și, prin puterea Sa, să ne

readucă din moarte la viață și din pământul păcatului la cerul alipirii de Sine.

Bucuria Sfințelor Paști să vă cuprindă sufletul! Sfânta Înviere să vă aducă lumina cerească în inimă și în cuget! Pacea lui Hristos să fie prezentă în viața fiecăruia, în viața familiei, a Bisericii, a Țării și a lumii!

Să rămânem în iubirea lui Dumnezeu și să fim iubitori de Dumnezeu, ca într-un duh, cu o inimă și într-un singur glas să mărturisim:

**HRISTOS A ÎNVIAT!
ADEVĂRAT A ÎNVIAT!**

**Al vostru părinte și frate întru
Hristos și către Dumnezeu
rugător,**

**+ TEOFAN,
Mitropolitul Moldovei și
Bucovinei**

Note bibliografice

- ¹ Canonul Învierii, cântarea a șaptea, stihira a treia, în *Penticostar*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1999, p. 20.
- ² Troparul Praznicului Învierii, *Penticostar*, p. 14.
- ³ Canonul Învierii, cântarea întâi, Irmosul, *Penticostar*, p. 16.
- ⁴ Ioan 6, 47.
- ⁵ Ioan 11, 25-26.
- ⁶ Efeseni 5, 12.
- ⁷ Părintele Rafail Noica, *Un cuvânt pentru deznădejde*, rostit în martie 2003, în Biserica „Sfânta Treime” din București, http://www.crestinortodox.ro/comunitate/blog.php?useravesi&blogentry_idâ843 (17 martie 2014).
- ⁸ Matei 10, 34.
- ⁹ Efeseni 6, 17.
- ¹⁰ I Corinteni 15, 26.
- ¹¹ Arhim. Sofronie, *Rugăciunea, experiența Vieții Veșnice*, Editura Deisis, Sibiu, 2007, p. 90.
- ¹² Deuteronomul 30, 15; 19-20.
- ¹³ + Teoctist, Mitropolitul Moldovei și Sucevei, „Nașterea Domnului, mesaj sfânt de pace”, în *Pe treptele slujirii creștine*, partea a patra, Editura Mitropoliei Moldovei și Sucevei, Mănăstirea Neamț, 1986, p. 136.

Liturghie și mărturisire

- activitatea Arhiepiscopiei Iașilor în anul 2013 -

Pe 1 martie, la Centrul de Conferințe Providența din Iași, s-au desfășurat, sub președinția IPS Părinte Mitropolit Teofan, lucrările Ședinței anuale de lucru a Adunării Eparhiale a Arhiepiscopiei Iașilor, în care s-au prezentat, examinat și aprobat rapoartele de activitate ale sectoarelor Centrului Eparhial, execuția bugetară pe 2013 și bugetul eparhiei pentru 2014. La această ședință au participat, alături de membrii Adunării Eparhiale, reprezentanți ai mănăstirilor, ai protopopiatelor, ai școlilor teologice din eparhie și ai unor organizații care funcționează cu binecuvântarea Arhiepiscopiei Iașilor. Vă prezentăm, în continuare, cu sinteză a activității Arhiepiscopiei Iașilor în 2013.

Prin multe mijloace și în multe chipuri lucrează în lume Biserica lui Hristos, iar o imagine despre diversitatea acestor lucrări ne putem face pornind și de la roadele culese de către păzita de Dumnezeu Arhiepiscopie a Iașilor în anul mântuirii 2013. Din punct de vedere etimologic, cuvântul «liturghie» înseamnă a îndeplini un serviciu, a împlini o lucrare publică, adică în folosul comunității sau al cetății. Cultul liturgic și sfințirea creației prin rugăciune sunt cheia înțelegerii misiunii Bisericii. Așa încât, cea care îndreptățește și

unește diversele sale osteneți este lucrarea neconținută de slujire a Sfintei Liturghii. Aceste lucrări – așa cum vom vedea – sunt raze distincte, dar care pleacă împreună din Soarele Hristos, prezent întreg pe Sfânta Masă a fiecărei biserici.

Preoții de la țară sau de la oraș, călugării care priveghează în mănăstiri și schituri, credincioșii care participă la dumnezeieștile slujbe... Iată care sunt darurile Bisericii către Dumnezeu și ale lui Dumnezeu către întreaga lume! Și ca o confirmare a aces-

tei realități, în anul ce s-a încheiat, Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Teofan și Preasfințitul Părinte Episcop Vicar Calinic Botoșăneanul au săvârșit Sfânta Liturghie, Sfinte Taine sau ierurgii în lăcașuri de cult din toate cele 13 protopopiate ale Arhiepiscopiei Iașilor, au vizitat 222 de parohii, respectiv 42 de mănăstiri și schituri din eparhie și au săvârșit slujba de sfințire sau de resfințire a 38 de biserici. De asemenea, itinerariul pastoral al celor doi ierarhi a inclus și vizite la școli teologice, audiențe, precum și întâlniri cu autoritățile locale sau prezența la diferite evenimente, participarea la ședințele Sinodului Mitropolitan, ale Permanenței Consiliului eparhial și ale Consiliului eparhial.

Între evenimentele de o deosebită importanță desfășurate anul trecut pe cuprinsul eparhiei, amintim aducerea la Iași, de sârbătoarea Sfintei Parascheva, a moaștelor Sfântului Simeon din Muntele Minunat (de la Mănăstirea Neamț), și, cu binecuvântarea Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, a icoanei Maicii Domnului – Prodomița, din Paraclisul Catedralei Mântuirii Neamului, care este o reproducere fidelă, în mărime naturală, a celei de la Sfântul Munte Athos.

Parohia și mănăstirea - locuri de mântuire

Parohia și biserica parohială sunt, cu adevărat, un „laborator al Învierii”, locul în care Botezul și Cununia, Spovedania sau Maslul prefac plămada de lut a omului în prescură euharistică. Unită în rugăciune sau în truda de ctitorire și înfrumusețare a Casei Domnului, înmănunchind într-un singur buchet faptele de milostenie ale enoriașilor sau constituind nucleu de misiune spre luminarea celor aflați „în umbra morții”, comunitatea parohială se strânge în jurul păstorului rânduit de Biserică precum ucenicii Domnului în jurul mesei la Cina cea de Taină. Activitatea administrativ-bisericască a Arhiepiscopiei Iașilor a urmărit, ca atare, intensificarea misiunii Bisericii, lucrare ce a fost posibilă prin ac-

tivitatea celor **3.440 de ostentori**, angajați în unitățile de cult aflate pe raza celor trei județe – Iași, Botoșani și Neamț –, din teritoriul canonic al eparhiei, persoane care și-au desfășurat activitatea cu sprijinul nemijlocit al credincioșilor din parohii, din mănăstiri sau al altor instituții bisericesti. Arhiepiscopia Iașilor cuprinde, în momentul de față, conform datelor consemnate de **Sectorul administrativ bisericesc, 1.203 parohii și 10 filii**, grupate în **13 protopopiate**, cu **1.161 de preoți**.

Din parohie, pașii credincioșilor pornesc deseori către așezămintele monahale, adevărate oaze duhovnicești, locuri sfințite de efortul permanent de a coborî Cerul pe pământ. La nivelul Eparhiei Iașilor există **98 de**

astfel de așezăminte monahale, dintre care 64 de mănăstiri și 34 de schituri, cu un total de **1.946 de viețuitori** (780 monahi și 1.166 monahii), care înalță zilnic rugăciuni către Dumnezeu. În anul 2013, doi monahi și trei monahii au fost desemnați spre a susține conferințe în țară sau în străinătate sau pentru a participa la congrese internaționale cu teme specifice vieții monahale. Totodată, Sectorul Exarhat s-a implicat activ și în organizarea **Sinaxei monahale anuale** cu stăreții și starețele din Arhiepiscopia Iașilor, dar și în sprijinirea, din punct de vedere material (din **Fondul de întrajutorare al mănăstirilor – „Mitropolit Iosif Naniescu”**), a unui număr de mănăstiri și schituri care au sollicitat acest ajutor. ♦

Copiii și tinerii - viitorul sfânt al Bisericii

↑ Pentru ca oamenii să poată învăța la școala nemuririi, adică în Biserică, este o nevoie continuă de preoți, de profesori de religie, de asistenți sociali, de restauratori și pictori de icoană. Învățământul teologic este o investiție liturgică în oameni și pentru oameni, sâmburele tainic al veacului viitor care se cultivă în pământ curat și luminat de „**Răsăritul cel de Sus**”. Facultatea de teologie, seminarul teologic, școala, grădinița, catehizarea din parohii, toate acestea sunt investiții într-un viitor sfânt. Învățarea este, mai cu seamă, o Liturghie a tinerilor și a copiilor care tânjesc „**să vadă lumina cea adevărată**”. În anul universitar 2012-2013, la **Facultatea de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae”** din Iași, au fost înscriși la cursuri **1.182** de studenți, din care 35 la Doctorat. Au obținut titlul de licențiat 162 de candidați, 102 studenți au absolvit masteratul și au fost acordate **10 titluri de doctor**. Din numărul total de studenți, masteranzi și doctoranzi, 17 au fost din afara granițelor țării.

În vara anului 2013, a fost înființat **Colegiul „Sfântul Nicolae”**. Acesta este destinat studenților Facultății de Teologie „Dumitru

Stăniloae” și dispune de un număr de 90 locuri de cazare. Și pentru studenți, dar și pentru toți cei pasionați de lectură creștină, pe parcursul anului 2013, au intrat în fondurile Bibliotecii mitropolitane „Dumitru Stăniloae” un număr de **2.153 volume**, care au fost inventariate, astfel că fondul total existent la sfârșitul anului trecut se ridică la **124.580 de volume**, din care **74.210** sunt prelucrate informatizat.

În cele **șase seminarii**, în care au activat **122 de profesori**, au fost școlarizați **1.062 elevi**. În

cadrul Seminarului de la Botoșani funcționează și o grădiniță la care au fost școlarizați **107 copii**, iar în cadrul Seminarului de la Dorohoi funcționează două grădinițe, care au școlarizat un număr total de **152 de copii**. În județele din Arhiepiscopia Iașilor, **disciplina Religie** a fost predată, în anul școlar 2012-2013, de **719 cadre didactice**, dintre care 379 erau titulare pe post. La **Școala „Varlaam Mitropolitul”**, cursurile au fost frecventate de **74 de elevi**, iar la **Grădinița „Bunavestire”** au fost înscriși **101 copii**.

În cadrul Fundației Varlaam a fost înființat, în luna martie 2013, **Centrul de formare și inovare**, care are ca scop crearea și dezvoltarea de programe de formare pentru preoți, părinți și profesori de religie prin identificarea și valorificarea unor mijloace și resurse teologice, dar și de dezvoltare personală, adecvate activității pastorale și misionare. În afara activităților curente, **Sectorul învățământ** a organizat sau a susținut, anul trecut, o serie de activități cum ar fi ateliere de formare, simpozioane, tabere internaționale sau manifestări de promovare a muzicii bisericești. ♦

Cuvânt spre slava lui Dumnezeu

Educația creștină în Biserică nu este doar o etapă trecătoare din viață, ci o prezență necontenită, vie și mereu crescătoare a lui Hristos în inimile oamenilor. Acțiunile culturale și misionare dintr-o eparhie nu sunt altceva decât sămânța Evangheliei rodind în cărți teologice și de spiritualitate, în icoane și calendare, în muzică bisericească și evocări pline de recunoștință, în publicații creștine și în emisiuni de televiziune care ne poartă prin „pridvoarele credinței” sau în comunicarea ziditoare de suflet ce străbate spațiul fără de frontiere al Internetului. În anul 2013, principalele activități ale **Sectorului cultural și comunicații media** al Arhiepiscopiei Iașilor s-au desfășurat preponderent prin intermediul **Centrului Cultural Misionar Doxologia**. **Editura și Tipografia Doxologia** au imprimat un număr de **198 de lucrări** (dintre care **63** sunt cărți reprezentând noutăți editoriale), cu un tiraj cumulată de **196.600 de exemplare**. Pe parcursul anului 2013, Editura Doxologia a participat la **patru târguri de carte** și la **două festivaluri**, a organizat lansări pentru cinci noi apariții editoriale și a inițiat sau continuat relații de colaborare cu edituri de notorietate din străinătate. **Tipografia Albina** a imprimat, pe rotativa din dotare, ediția de Moldova a „Ziarului Lumina”, distribuit pe aria canonică a Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, dar și alte publicații, **23** în total, dintre care **13** cu apariție periodică. **Departamentul Doxologia Media**, responsabil de întreaga activitate mediatică a Centrului Eparhial Iași, a continuat dezvoltarea **portalului doxologia.ro**, acesta având, de-a lungul anului 2013, un număr cumulată total de **1.306.944** vizitatori unici, iar, în ultima parte a anului, minimum **10.000 de vizitatori unici** în fiecare zi. Prin ser-

viciul de programare informatică, Doxologia Media a realizat și un număr de patru saitari pentru alte instituții ale Eparhiei Iașilor. Ediția de Moldova a **Ziarului Lumina** a avut, în anul 2013, o medie de aproximativ **2.900 de abonați** pe lună. Studioul **Radio Doxologia** a avut emisie pe internet și a oferit ascultătorilor, în direct, pe lângă slujbele de la Catedrala mitropolitană din Iași, și transmisiuni ale unor evenimente cultural-bisericești, și o

emisiune de o oră de tip magazin, difuzată prin emisie terestră, la nivel național, de Radio Trinitas. Studioul de producție **Doxologia TV** a continuat, anul trecut, producerea de materiale pentru emisiunea săptămânală **Pridvoarele credinței** (difuzată pe TVR Iași), înregistrarea și difuzarea, pe **doxologia.ro**, de conferințe, predici ori evenimente, dar și furnizarea de materiale pentru jurnalele de știri ale Trinitas TV. ♦

Măinile iubirii lui Hristos

Fiindcă omul trăiește într-o lume dezbinată, plină de suferință și de sărăcie, în care păcatul, sub toate formele lui, întunecă și schimonosește chipul lui Dumnezeu din om, Biserica dezvoltă lucrarea ei filantropică ca pe o Liturghie a speranței. În ea, Hristos – iubitorul de oameni – împrumută mâinile noastre pentru a sprijini și mângâia pe cei săraci, pe cei singuri, pe cei robiți de patimi sau pe cei pe care aceștia din urmă îi abuzează. Implicarea Bisericii în asistența socială sau medicală este, deopotrivă, o vocație spirituală și o necesitate practică. Opera socială și medicală a Bisericii izvorăște din Evanghelia iubirii lui Hristos pentru toți oamenii și din Sfânta Liturghie a Bisericii, în care este celebrată iubirea milostivă și jertfelnică a lui Hristos pentru mântuirea oamenilor. Această misiune, coordonată de **Sectorul pentru asistență socială și medicală**, a fost îndeplinită prin activitatea unităților furnizoare de servicii social-filantropice, educative și medicale, precum și prin filantropia parohiilor și mănăstirilor din cadrul Arhiepiscopiei Iașilor, a birourilor de asistență socială, cantine sociale, centre pentru copii și bătrâni etc.

1) **Parohiile, mănăstirile și preoții misionari din unitățile bugetare** au oferit servicii de tip cantină socială, centru de zi, beneficii financiare și materiale, hrană pentru pelerinii de la hramul Sfintei Parascheva și altele. Au fost asistați peste **102.000 de beneficiari**, utilizându-se un buget de **5.871.415 lei**.

2) Birourile de asistență socială, cantinele sociale, Fundația „Solidaritate și Speranță” și alte ONG-uri, centrele pentru copii, bătrâni și persoane defavorizate de pe lângă Centrul eparhial, protopopiate, parohii sau mănăstiri (în total **56 de unități**) au oferit servicii sociale primare și spe-

cializate pentru **17.116 de beneficiari**, utilizându-se un buget de **5.401.966 lei**.

3) **Fondul „Păstorul cel Bun”**, activat în anul 2008 pentru sprijinirea preotului din parohiile defavorizate, a familiei preotului în dificultate și a unităților de cult cu obiective în construcție, a susținut financiar și material un număr de **1.646 de persoane** și **383 unități de cult**, cuantumul ajutorului fiind de **3.891.349 lei**.

Biserica este, potrivit spuselor Sfântului Ioan Gură de Aur, un spital al Duhului Sfânt, unde se vindecă sufletul de păcat și trupul de suferința cauzată de urmările păcatului, unde se recapătă armonia dintre oameni, unde se

împacă omul cu Dumnezeu. În acest spital liturgic lucrează doctori de suflețe, adică duhovnici, dar și doctori ai trupurilor, care alină durerea, prescriu tratamente, asistă în duh creștin și ajută pe cei bolnavi, aducând sănătatea și bucuria în locul bolii și al întristării. În anul 2013, **Spitalul Providența**, care are o capacitate de 102 paturi, cu un bloc operator cu 2 săli și 9 specialități, a asigurat asistență medicală prin activitatea a **59 cadre medicale angajate** și a **12 medici colaboratori**, iar **Policlinica Providența** beneficiază de competența a peste **36 de cadre medicale** și oferă servicii de sănătate în 23 de specialități medicale. **Serviciile medicale gratuite** au fost oferite de cele două unități medicale, dar și prin cele trei unități medicale din teritoriu (cabinetele de medicină generală de la Mănăstirile Agapia, Văratice și Paltin, din jud. Neamț), activitatea caritativă însumând un buget de **672.000 lei**, pentru **35.588 de pacienți**.

Bugetul total al operei filantropice cuantificabile, desfășurată la nivelul Arhiepiscopiei Iașilor, în anul 2013, a fost de **13.108.960 lei**, de diferitele forme de întraajutorare beneficiind un număr de **157.149 persoane** și, respectiv, mai multe unități de cult din Eparhie. ♦

Misiunea de a călăuzi întru Viață

Dimensiunea misionară a lucrării Bisericii în lume este una ce ține de însăși esența întemeietorului ei. De aceea, la nivelul Arhiepiscopiei Iașilor, chiar dacă toate unitățile bisericești sunt implicate – direct sau indirect – în această lucrare, există un sector dedicat în exclusivitate acestei activități, **Sectorul de Misiune, Statistică și Prognoză Pastorală**. Prin intermediul acestui sector, au fost organizate **conferințele preoțești** cu două tematici: prima, conform hotărârii Sfântului Sinod al BOR, a fost dedicată Sfinților Împărați Constantin și Elena, iar cea de a doua, pentru care s-a optat la nivel de eparhie, a fost, ca o dezvoltare a celei dintâi, dedicată unui subiect extrem de important: **„Preotul și preoteasa – părinți în familie și în parohie”**. Desfășurate la Centrul Cultural Pastoral „Sfântul Daniil Sihastrul” de la Durău, în perioada mai-septembrie 2013, cele 13 serii de conferințe au cumulat un număr de peste 1.100 de preoți și diaconi, 478 preoțese și 450 de copii de preot. În acest context, s-a realizat un **Ghid pastoral de catehizare a mirilor**.

Viața este un dar de la Dumnezeu, iar noi avem datoria de a fi recunoscători pentru aceasta și de a o proteja, indiferent de forma sub care ni se înfățișează. De aceea, **Departamentul Pro Vita** a contribuit la crearea unei rețele de preoți la nivelul Arhiepiscopiei Iașilor, care s-au implicat în campanii de informare a tinerilor despre riscurile avortului, mesajul ajungând, mai ales în școli și în licee, la inimile a **1.080 de tineri**. Tot prin Departamentul Pro Vita s-a dezvoltat un program de ajutorare a femeilor însărcinate aflate în dificultate și a familiilor cu mulți copii. **Departamentul Tabere** a organizat, în 2013, 33 de tabere la Durău, la Centrul de tineret Bălța-

tești și în parohii, de care s-au bucurat **2.413 de copii și tineri**. Centrul de tineret **Vestitorii Bucuriei** din Bălțațești a organizat, de asemenea, tabere, simpozioane, colocvii, excursii cu tinerii creștini pentru **320 de copii și tineri**.

Activitățile misionare ale Eparhiei Iașilor au fost ajustate și în funcție de datele furnizate de **Departamentul Statistică și Cercetare**, cel care ajută la conturarea unei imagini cât mai reale asupra situației credincioșilor, până la nivelul celei mai mici comunități. În epoca modernismelor adesea dăunătoare moral și uman, **Departamentul Tradiții** a căutat să readucă în actualitate, prin emisiuni radio și TV, prin evenimente de specialitate, cele mai valoroase moșteniri etnografice ale poporului român. Pe de altă parte, mandatul primit de la Mântuitorul Iisus Hristos nu are limitări geografice sau etnice. De aceea, printr-un **Departament de misiune externă** au fost sprijiniți financiar doi preoți ortodocși din Tanzania. Pentru sprijinirea fraților români de peste Prut, au fost oferite ajutoare în urma solicitărilor venite din Republica Moldova și din Ucraina.

Tineretul reprezintă, dintotdeauna, o preocupare aparte a Bisericii, cunoscute fiind entuziasmul, receptivitatea și râvna misionară specifice acestei vârste, altminteri pândită azi, poate mai mult ca niciodată, de ispita promiscuității, a comunicării nesănătoase prin mediile electronice și a întregii civilizații de consum. **Departamentul de Tineret și Misiune în universități** este în strânsă legătură cu ONG-uri extrem de active precum **Asociația Studenților Creștini Ortodocși Români, filiala Iași**, sau **Asociația Tinerilor Ortodocși Români, filiala Iași**. De menționat, din lista organi-

zațiilor ce funcționează cu binecuvântarea Arhiepiscopiei Iașilor, sunt și alte asociații precum **Societatea Ortodoxă a Femeilor Române (Iași)**, cu multiple acțiuni filantropice și culturale, sau **Centrul de Formare și Consiliere „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil”**, cu activități de consiliere mai ales a persoanelor cu adicții sau codependente (cu un total de **7.047 beneficiari**). La nivelul Eparhiei Iașilor, funcționează, cu binecuvântare, un număr total de 23 de asociații și fundații.

Pelerinajul este o călătorie deopotrivă spațială și duhovnicească, fiind un mijloc de întărire în credință și de aprofundare a vieții Bisericii de azi și de altădată. Prin intermediul **Centrului de Pelerinaj „Sfânta Parascheva”** s-au organizat, pentru un număr total de **2.220 de pelerini**, un număr de **65 de pelerinaje în țară și în străinătate** la diferite mănăstiri și schituri, cu scopul de a intensifica evlavia pelerinilor și de a-i familiariza cu valorile spirituale ale Ortodoxiei universale. Pelerinii care au fost oaspeți ai Arhiepiscopiei Iașilor au beneficiat de găzduirea mănăstirilor și a schiturilor, dar și a unor centre special organizate în acest sens, cum ar fi **Centrul Cultural-Pastoral „Sf. Daniil Sihastrul” de la Durău** sau **Centrul Social-Cultural „Sfântul Ilie” de la Miclăușeni**. Însă au existat și alte activități decât cele strict bisericești către care s-a deschis Eparhia Iașilor și în anul precedent, **Sectorul de conferințe** găzduind, spre exemplu, în spațiul modern și generos al **Centrului de Conferințe Providența**, activități cultural-educative, dar și reuniuni medicale sau concerte. ♦

Lumină din făclia ostanelilor

Prezumt e nevoie de materia pâinii și a vinului pentru ca Duhul Sfânt să le prefacă în Trupul și Sângele Domnului, tot așa e nevoie de bunuri materiale pe care, chivernisindu-le cu frică de Dumnezeu, Biserica să le preschimbe în daruri către oameni. Căci dacă nu am putea fi buni economi ai celor văzute, cum am putea fi „**iconomi ai tainelor lui Dumnezeu**”? Iar un bun al Bisericii rânduind în folosul comunității este ca o lumânare plămădită cu multă trudă și care răspândește apoi lumină în jur, fiind jertfă bineplăcută Domnului. Centrul Eparhial Iași, prin intermediul **Sectorului economic** și al **Sectorului financiar**, a susținut, din punct de vedere material, o serie de activități misionare, educative, filantropice sau culturale ale unor subunități sau ale unor fundații ce funcționează cu binecuvântarea Mitropoliei Moldovei și Bucovinei. O importantă sursă de susținere a acestor activități a constituit-o valorificarea lumânărilor produse de **Fabrica de lumânări Albina** a Centrului Eparhial. Fiecare lumânare produsă la această fabrică a Bisericii, atunci când este cumpărată de credincioși, devine și jertfă curată adusă lui Dumnezeu, dar și un ajutor oferit celor care au beneficiat, ulterior, de un sprijin acordat din veniturile aduse astfel la Centrul Eparhial. De asemenea, și **Librăriile mitropolitane „Sfânta Cuvioasă Parascheva**” au constituit o sursă de venit pentru susținerea activităților specifice Bisericii. Acestea, împreună cu **Depozitul de carte și obiecte de cult „Sfântul Luca**”, au făcut eforturi pentru ca o icoană, o sfântă cruce, o carte de rugăciuni sau alte obiecte specifice cultului ortodox, să ajungă în biserici și în casele credincioșilor.

Cu toate eforturile depuse și cu toate veniturile obținute din diverse activități cu un caracter economic, suntem departe de a acoperi toate nevoile unităților de cult și ale credincioșilor aflați în situații speciale, mai ales că eparhia este situată în cea mai săracă regiune a Uniunii Europene. Așa încât, prin intermediul **Sectorului fonduri externe**, s-a insistat și anul trecut pe identificarea și accesarea de finanțări pentru proiecte precum „**Valorificarea turistică a ansamblului mitropolitan din Iași**” (aflat în curs de derulare). Acest sector a acordat consultanță și sprijin în elaborarea și depunerea a 14 proiecte depuse spre finanțare de către subunități ale Arhiepiscopiei Iașilor și a demarat procedura de pregătire a 15 proiecte de reabilitare a monumentelor istorice din cuprinsul eparhiei, care vor fi propuse spre finanțare din fonduri europene în perioada 2014-2020.

Biserica este, deopotrivă, și viață nevăzută, dar și prezență vizibilă în viața cetății. De aceea, ea trebuie să zidească și să

își conserve tezaurul arhitectural, să înfrumusețeze mulțimea de biserici în care mii și mii de persoane „**s-au îndreptat, s-au sfințit, s-au luminat**”, în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh. Patrimoniul cultural este astfel o Liturghie a istoriei, viața înveșnicită a celor care și-au smerit sufletul lor în rugi de piatră, în icoane făcătoare de minuni și în fresce, în cărți și în relicve sfinte. **Sectorul patrimoniu și construcții bisericești** a avut rolul coordonării și supravegherii activităților din acest domeniu, la finele anului trecut, fiind înregistrate un număr total de **486** de șantiere (72 în mediul urban și 414 în mediul rural) de construcție, restaurare, consolidare sau pictare. O activitate extrem de importantă pentru bunul mers al lucrurilor în acest domeniu au avut-o **Serviciul tehnic** (cu 14 proiecte de lăcașuri noi de cult elaborate pentru parohii sărace, din sate care nu au biserică), **Echipa „Meșterul Manole**”, **Atelierul de confecții metalice „Albina**”, **Centrul Mitropolitan de Cercetări T.A.B.O.R.**

și **Centrul de Cercetare și Restaurare a Patrimoniului de Artă Creștină „Resurrectio”**.

Primind înapoi – prin judecată dreaptă – proprietățile ei silvice, Biserica știe că lemnul este deopotrivă și leagăn, și casă, și sicriu. Din ofranda pădurii sunt ajutate parohii sărace sau cu biserici în construcție spre a clădi locaș de rugăciune, spre a încălzi sau a aduce lumină în lume,

ca lumea să cunoască, iară și iară, că **„Lumina lui Hristos luminează tuturor”**. Activitatea silvică s-a desfășurat prin Ocoalele Silvice Bisericești Iași, Neamț și Bacău din cadrul Asociației Silvice Bisericești Iași, unitate tutelată de Arhiepiscopia Iașilor. A fost oferită o cantitate de **19.374,8 mc** de material lemnos pentru construcții și foc, în regim de gratuitate, pentru 361 beneficiari: 223 unități de cult și 20

unități sociale, valoarea donației fiind de **2.879.320 lei**. În fapt, întregul profit obținut din activitatea economică a ocoalelor silvice sau rezultând din cea agricolă a fost direcționat către susținerea operei pastoral-misionare, social-filantropice și medical-caritative a Bisericii, conform Statutului Asociației Silvice Bisericești Iași și prevederilor din Codul Fiscal. ♦

Proiecte și perspective

Oricât de multe realizări ar avea o unitate bisericească sau un creștin, nu poate să nu-și amintească de cuvântul Mântuitorului, care ne învață așa: **„Voi, când veți face toate cele poruncite vouă, să ziceți: Suntem slugi netrebnice, pentru că am făcut ceea ce eram datori să facem”** (Luca 17, 10). Așa încât, împlinirea unui punct de pe agenda activităților eparhiale înseamnă nu un sfârșit de lucrare, ci o deschidere către noi orizonturi, către noi câmpuri de misiune. Și pentru anul 2014 există o serie de proiecte noi ale Arhiepiscopiei Iașilor, care se vor adăuga activităților curente și care au primit, spre aceasta, girul Adunării Eparhiale. Dintre măsurile propuse și aprobate amintim:

- 1) Deschiderea Gimnaziului „Varlaam Mitropolitul”.
- 2) Inaugurarea Centrului de studii patristice.
- 3) Organizarea unui Festival de muzică sacră.
- 4) Editarea unei antologii de studii și articole publicate, în decursul timpului, în revistele teologice din cadrul Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, referitoare la Sfânta Taină a Spovedaniei și Sfânta Taină a Împărtășaniei.
- 5) Lansarea unui concurs de fotografie cu tematica anului

omagial euharistic, ce va fi publicată în secțiunea specială a portalului doxologia.ro și de Editura Doxologia într-un album.

6) Inițierea unei noi emisiuni TV săptămânale, în colaborare cu postul local de televiziune Iași TV Life.

7) Inițierea unei secțiuni pe portalul doxologia.ro a unei secțiuni de *iconografie* și a alteia de *liturgică*, care să conțină imagini și explicații pe înțelesul tuturor.

8) Implementarea, în parteneriat cu Facultatea de Teologie „Dumitru Stăniloae” – Iași a Proiectului de cercetare: *„Confesiunile religioase din teritoriul Arhiepiscopiei Iașilor. Istoric și evoluție, situație actuală și prognoză pastoral-misionară”*.

9) Dezvoltarea proiectului: *Misionarii protopopești*, pentru a acoperi integral județele Neamț și Botoșani. Cursuri de formare pentru ei și pentru grupurile misionare ale protopopiatelor.

10) O intensificare a lucrării pastoral-misionare cu tinerii din universități și din parohii.

11) Demersuri de proiectare a unui Ansamblu cultural-misionar la Nemțișor.

12) Organizarea unui marș de susținere a valorilor familiei tradiționale, în ziua de 1 iunie 2014.

13) Continuarea consolidării managementului Spitalului „Providența” în vederea autofinanțării și a creșterii calității serviciilor oferite, respectiv promovarea mai intensă a solidarității creștine în domeniul medical.

14) Finalizarea lucrărilor și darea în folosință a Centrului rezidențial pentru vârstnici „Cuv. Nazaria” de la Mănăstirea Văratice.

Nu puține sunt greutățile pe care le întâmpină și astăzi, precum odinioară, un semănător al seminței evanghelice, după cum e onest a recunoaște că nu puține vor fi fost lipsurile și greșelile ostenitorilor Eparhiei Iașilor în anul mântuirii 2013. Un lucru însă nu ni-l poate răpi sau pune sub obroc nimeni: bucuria de a sluji în Biserică, de a lucra grădina Domnului, unde, cu cât fiecare își face în mod deplin slujba încredințată, cu atât se lărgeste și mai mult cărarea ce duce la Sfântul Potir pentru ca, uniți în jurul acestuia, să putem rosti netulburați: **„Pe noi înșine și unii pe alții, și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm”**.

Un material realizat de
Pr. Constantin Sturzu,
pe baza informațiilor furnizate
de sectoarele
Centrului eparhial Iași

„Să mergeți la casele dumneavoastră cu lumânarea în mână și lumina în inimă”

Mii de ieșeni și-au îndreptat pașii, în noaptea de Înviere, către Catedrala mitropolitană din Iași, unde IPS Părinte Mitropolit Teofan a săvârșit Sfânta Liturghie, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi. Slujba a fost oficiată în aer liber, în fața Reședinței mitropolitane. Bucuria ieșenilor care au venit la slujba Învierii la Catedrala mitropolitană din Iași a fost cu atât mai mare cu cât Lumina Învierii pe care au primit-o de la arhipăstorul lor a provenit de la Sfântul Mormânt din Ierusalim.

Învierii, deoarece, deși pentru logica umană nu este ușor de acceptat, el constituie fundamentul credinței noastre. Dumnezeu să vă răsplătească toată greutatea pe care ați dus-o în timpul postului, cu ispitele sale de tot felul, și să mergeți la casele dumneavoastră cu lumânarea în mână și cu lumina în inimă”, le-a spus la final Mitropolitul Moldovei și Bucovinei credincioșilor prezenți.

În ziua sărbătorii Învierii Domnului, IPS Părinte Teofan a săvârșit slujba Vecerniei Învierii la Catedrala mitropolitană. ♦

„Cuvântul «Paște», tradus în română, înseamnă «trecere». Moartea nu este nimic altceva decât trecerea în cea de-a doua parte, de această dată infinită, a vieții noastre. Ce ar fi omenirea fără Paște? Ce ar face omul fără Învierea Domnului? Cât de dezastruoasă i-ar fi existența, cât de goală i-ar fi viața, cât de lipsită de sens i-ar fi trecerea lui prin această lume... De aceea, nu avem cuvinte să-I mulțumim Cerului pentru minunea Învierii Mântuitorului. Dumnezeu să ne dea putere să ne lăsăm pătrunși de adevărul

Procesiune de Florii la Iași

Credincioșii din cele 13 protopopiate ale Arhiepiscopiei Iașilor au participat pe 12 aprilie la Pelerinajul de Florii. În municipiul Iași, peste 70 de preoți și sute de credincioși au fost prezenți, în pofida vremii nu tocmai prietenoase, la tradiționalul Pelerinaj de Florii, după ce au participat mai întâi la slujba Vecerniei de la Biserica „Sfinții Apostoli Petru și Pavel” – Bărboi. Cu icoane și flori în mână, participanții la procesiune au înălțat rugăciuni și au intonat imnuri specifice acestui mare praznic împărătesc. Traseul urmat de credincioșii ieșeni a avut ca loc de plecare Biserica Bărboi, după care s-au făcut scurte opriri la Biserica „Sfântul Sava cel Sfințit” și la Mănăstirea „Sfinții Trei Ie-

rarhi”, iar la final, la Catedrala mitropolitană a fost citită rugăciunea de binecuvântare pentru pelerini, după care a urmat un scurt cuvânt al părintelui arhimandrit Dosoftei Șcheul, mare eclesiarh al acestui sfânt lăcaș.

„Ne bucurăm în această seară pentru că pentru a douăzeci și patra oară primim în sfânta Catedrală mitropolitană din Iași un frumos alai de sărbătoarea Floriilor, ca semn al mărturisirii credinței în Mântuitorul Iisus Hristos, Care de bunăvoie a venit spre pătimire ca să ne mântuiască pe noi. Îl rugăm pe Mântuitorul Iisus Hristos să ne binecuvânteze și să ne întărească în următoarele zile sfinte, pentru că datori suntem să ne rugăm mai mult, să postim mai mult, să iertăm mai mult, să fim mai aproape de cei nevoiași, să ne pregătim prin Sfânta Spovedanie pentru Împărtășirea cu Trupul și Sângele Mântuitorului.” ♦

„Iubirea vrăjmașilor îl apropie cel mai mult pe om de Dumnezeu”

Sfântul Mare Mucenic Gheorghe se bucură de mare cinste în Moldova. În semn de prețuire pentru faptele sale de biruință, pentru modelul său de credință, acest sfânt a fost ales ocrotitor al Mitropoliei Moldovei și Bucovinei. Vechea Catedrală mitropolitană din Iași, cât și actuala Catedrală au ca hram sărbătoarea acestui mare mucenic.

Ca și în ceilalți ani, numeroși credincioși din zona Iașului au participat, la Catedrala mitropolitană, la slujba prilejuită de serbarea celui de al doilea hram. Slujba a fost oficiată de IPS Părinte Mitropolit Teofan, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi.

În cuvântul de învățătură adresat credincioșilor prezenți, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei a punctat principalele semnificații ale pericopei evanghelice citite în cadrul Sfintei Liturghii: „Poruncă nouă vă dau vouă», zis-a Domnul Hristos în Evanghelia rostită în această zi, «și anume să vă iubiți unul pe altul». Nu poate exista mucenic și mărturisitor al Domnului Hristos fără ca acesta să nu împlinescă această poruncă a Mântuitorului Hristos. Mucenicia înseamnă iubire totală, căci nu poți să-ți dai viața pentru credința în Hristos dacă nu-L iubești pe Acesta din tot sufletul. În apropierea morții, omul se cutremură. Doar iubirea fără margini îl ajută pe acesta să prețuiască

că mai mult viața întru Hristos Domnul decât viața proprie. Iubirea vrăjmașilor, în primul rând, este cea care îl apropie pe om cel mai mult de Dumnezeu, criteriul așezării pe calea cea dreaptă care duce în Împărăția cerurilor fiind iubirea față de tot și față de toți.” ♦

Vizitele Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Teofan la parohii și mănăstiri

În perioada 1 martie – 30 aprilie 2014, Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Teofan a vizitat parohiile: „Sfinții 40 de Mucenici”, „Sfântul Mina”, „Sfântul Sava” și „Sfinții Apostoli Petru și Pavel” – Bărboi, „Înălțarea Domnului” din Iași, „Sfântul Mucenic Dimitrie” – Trifești (Protopopiatul I Iași), „Sfinții Împărați Constantin și Elena” – Golăești

(Protopopiatul II Iași), „Sfântul Ierarh Nicolae” – Pocreaca (Protopopiatul III Iași), Bejeni – Humulești (Protopopiatul Târgu Neamț), „Adormirea Maicii Domnului”, „Sfântul Dimitrie” și „Sfinții Apostoli Petru și Pavel” din Botoșani (Protopopiatul Botoșani), „Adormirea Maicii Domnului” din Dorohoi (Protopopiatul Dorohoi), „Sfinții Împărați Constantin și

Elena” din Darabani (Protopopiatul Darabani).

În aceeași perioadă, Părintele Mitropolit Teofan a vizitat mănăstirile: Galata și Frumoasa din Iași, Hadâmbu, Miclăușeni (jud. Iași), Sihăstria, Nechit și Văratec (jud. Neamț), Popăuți, Ağafton și Eșanca (jud. Botoșani). ♦

Repatrierea militarilor Batalionului 151 Infanterie

După șase luni petrecute departe de casă, în provincia afgană Zabul, militarii din Batalionul 151 Infanterie „Lupii Negri” din Iași s-au întors acasă.

Ceremonia militară de repatriere a fost însoțită de un moment de rugăciune, săvârșit, pe 6 martie, de IPS Părinte Mitropolit Teofan, înconjurat de un sobor format din preoți militari și slujitori ai Catedralei mitropolitane. Pe lângă oficialitățile locale ieșene și familiile soldaților, la ceremonie a fost prezent și ministrul Apărării Naționale, Mircea Dușa.

După săvârșirea slujbei religioase, IPS Mitropolit Teofan a adresat un cuvânt de bun venit militarilor întorși în țară: „Iubiți oșteni, bun venit acasă! Socotesc că «acasă» a fost gândul care v-a umplut ființa în această jumătate de an plecați în misiune; «acasă», în realitatea acestui cuvânt ca familie, ca țară și credință. Ați dobândit cu certitudine multă

experiență militară despre care vor vorbi cei în măsură, însă, în afară de acest lucru, cred că ați dobândit și o veritabilă experiență de viață, despre care veți vorbi copiilor, nepoților, strănepoților și tuturor celor din jurul dumneavoastră. Această experiență cred că v-a dat o întreită lecție. În primul rând, faptul că oamenii acelor ținuturi trăiesc într-un pământ atât de sărac v-a făcut să prețuiți mai mult pământul în care v-ați născut. În al doilea rând, faptul că acei oameni au un foarte mare atașament față de tradițiile lor, inclusiv față de religia lor, poate va fi un îndemn și pentru dumneavoastră să păstrați în continuare tradiția noastră românească. În al treilea rând, atașamentul afganilor față de familiile lor cred că va fi și pentru dumneavoastră o lecție, privind determinarea cu care trebuie să apărați această mare bogăție – familia. Dumnezeu să vă binecuvânteze pe toți și să vă ajute să simțiți ce înseamnă a fi acasă cu toate adâncimile, luminile și sensurile acestei realități”. ♦

Sfințire de capelă în Protopopiatul Târgu Neamț

Momente pline de emoție și de bucurie pentru credincioșii parohiei Bejeni – Humulești, Protopopiatul Târgu Neamț, unde, în Duminica a II-a din Postul Mare, Sfânta Liturghie a fost săvârșită de IPS Părinte Mitropolit Teofan, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi.

Liturghia arhierescă a avut parte și de un moment deosebit, IPS Mitropolit Teofan hirotonindu-l într-un preot pe tânărul diacon Petrică Pârlea, pe seama parohiei Satu Nou cu hramul „Sfântul Proroc Ilie” din com. Șcheia, Protopopiatul III Iași.

După otpustul Sfintei Liturghii, Înaltpreasfințitul Teofan, alături de un sobor de preoți și diaconi, s-a deplasat la Detașamentul de Pompieri din oraș, unde a sfințit capela nou construită în curtea subunității, prin efortul cadrelor militare și cu sprijinul părintelui protopop Ioan Dogariu, al părintelui director Ioan Mihoc de la Seminarul Teologic „Veniamin Costachi” și al stareților de la Neamț, Secu, Sihla și Agapia. Capela Detașamentului de Pompieri Târgu Neamț va avea două hramuri,

unul închinat Sfântului Iosif cel Nou de la Partoș, patronul spiritual al pompierilor, iar celălalt, Sfântului Mare Mucenic Gheorghe.

La finalul slujbei de tânosire, IPS Părinte Teofan i-a dăruit comandantului de detașament lt. col. Dumitru Gavrilescu distincția de vrednicie „Sfântul Ștefan cel Mare” cu insignă. ♦

La Catedrala mitropolitană din Iași vor răsună clopote noi

Eveniment deosebit la Catedrala mitropolitană din Iași, unde pe 19 martie, au fost sfințite de PS Episcop-Vicar Calinic Botoșăneanul, două noi clopote, de 890, respectiv 450 de kilograme.

După slujba de sfințire, cele două clopote au fost montate în turnul catedralei, urmând să fie sincronizate cu celelalte șase clopote existente, după cum ne-a declarat părintele arhimandrit Dosoftei Șcheul, mare eclesiarh al Catedralei mitropolitane: „Unul dintre clopotele vechi, care avea în jur de 1.300 de kilograme, era crăpat de foarte mult timp și nu mai suna adecvat. De aceea, cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Teofan, s-a demarat un proiect de reabilitare a clopotelor, până la sărbătoarea

Sfintelor Paști nădăjduind ca noul sistem să meargă, odată cu renovarea și consolidarea turlor catedralei. Cele două noi clopote vor fi puse în legătură cu celelate clopote existente: unul de 7,5 tone, situat în turla de nord, lângă căminul preoțesc, unul de 5 tone,

unul de 3 tone, unul de 900 de kilograme, unul de 450 de kilograme și unul de 200 de kilograme. Toate aceste clopote vor forma împreună o armonie acustică deosebită, care va înfrumuseța sfintele slujbe săvârșite”. ♦

Hotărâri ale Sinodului Mitropoliei Moldovei și Bucovinei

În ziua de 20 martie, la reședința mitropolitană din Iași, s-a întrunit, în ședință de lucru, Sinodul mitropolitan al Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, sub președinția IPS Părinte Mitropolit Teofan. La sinod au participat IPS Pimen, Arhiepiscopul Sucevei și Rădăuților, PS Corneliu, Episcopul Hușilor, PS Calinic Botoșăneanul, Episcop-Vicar al Arhiepiscopiei Iașilor și PS Ioachim Băcăuanul, Episcop-Vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului.

Pe ordinea de zi s-au aflat mai multe subiecte referitoare la viața bisericească din Moldova, care sunt de competența Sinodului mitropolitan: aspecte legate de învățământul teologic universitar, situația locașurilor de cult construite de diferite persoane fizice sau juridice pe terenuri care nu sunt proprietatea Bisericii, probleme legate de respectarea rânduielilor canonice în unitățile bisericești din cadrul eparhiilor Mitropoliei Moldovei și Bucovinei și propuneri referitoare la textul „Regulamentul de procedură al instanțelor disciplinare și de judecată ale Bisericii Ortodoxe Române”, aflat în analiza centrelor eparhiale din Patriarhia Română.

Membrii Sinodului Mitropolitan au luat în discuție și situația referitoare la activitatea unei grupări schismatice, care funcționează în localitatea Secuieni, jud. Neamț, pe teritoriul canonic al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului din cadrul Mitropoliei Moldovei și Bucovinei.

Potrivit *Statutului pentru Organizarea și Funcționarea Bisericii Ortodoxe Române* (art. 111, alin. 3), Sinodul Mitropolitan „veghează ca pe cuprinsul Mitropoliei să fie apărate și promovate credința ortodoxă, unitatea liturgică și disciplina canonică a clerului și monahilor”. În

conformitate cu această prevedere statutară și pentru a înlătura confuziile care ar putea apărea în rândul credincioșilor ortodocși cu privire la gruparea schismatică amintită, ierarhii Sinodului mitropolitan fac următoarele precizări:

1. Așa-zii clerici, autointitulatul ierarh și preoți, care alcătuiesc această grupare aflată în afara Bisericii Ortodoxe, au fost sancționați de organismele abilitate ale eparhiilor de care au aparținut din cauza încălcării sfintelor canoane: practici neortodoxe oculte, imoralitate, recăsătorire (unii dintre aceștia aflându-se, în prezent, la cea de-a treia căsătorie). Chiar dacă li s-a retras dreptul de slujire a celor sfinte în urma depunerii din treaptă sau a caterisirii, acești foști preoți puteau rămâne, ca laici, în Biserică, unde, prin pocăință și îndreptare, ar fi lucrat la mântuirea proprie. Au ales însă, ca formă de protest și nesupunere față de rânduielile bisericești, înființarea unei așa-zise biserici, întărind astfel cuvântul Sfântului Apostol Ioan: „Dintre noi au ieșit, dar nu erau de-ai noștri, căci de-ar fi fost de-ai noștri, ar fi rămas cu noi; ci ca să se arate că nu sunt toți de-ai

noștri, de aceea au ieșit” (I Ioan 2, 19).

2. Ierarhii și organismele eparhiale ale Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, având datoria de a împlini și respecta hotărârile sfintelor canoane, nu puteau îngădui în Biserică astfel de situații. Cazurile respective au fost tratate cu atenție, cu răbdare, cu îngăduință, apelându-se, de multe ori, la pogorământul bisericesc, așteptându-se îndreptarea lor, lucru ce nu s-a întâmplat. În cele din urmă, constatând neîndreptarea și lipsa de pocăință a acestor foști preoți, s-a aplicat sancționarea lor, conform sfintelor canoane.

3. Aducem la cunoștință preoților și credincioșilor că această grupare anarhică nu este recunoscută și nu se află în comuniune cu nici o Biserică Ortodoxă canonică. Îndemnăm creștinii ortodocși să fie vigilenți și să nu se lase înșelați de acești foști preoți, să nu-i urmeze și să nu frecventeze așa-zisele slujbe ale acestora. Toate actele liturgice, slujbele religioase săvârșite de acești foști preoți, care au fost caterisiți sau depuși din treaptă, nu sunt valide. ♦

Hotărâri ale Permanenței Consiliului Eparhial Iași

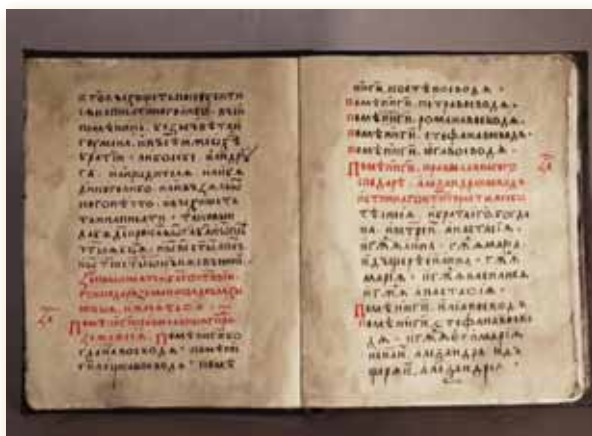
Prezentăm în aceste pagini deciziile mai importante ale Permanenței Consiliului Eparhial al Arhiepiscopiei Iașilor

Înființarea Institutului pentru studiul civilizației creștine

În Permanența Consiliului Eparhial Iași, din 13 martie, a fost aprobată înființarea, în cadrul sectorului Învățământ al Arhiepiscopiei Iașilor, Institutului pentru studiul civilizației creștine.

Înființarea acestui Institut este necesară pentru:

- ➔ identificarea viziunii despre lume cuprinsă în scrierile creștinismului antic și medieval;
- ➔ traducerea bagajului intelectual al creștinismului patristic în lucrarea editorială;
- ➔ producerea unui program educațional modern bazat pe viziunea creștină despre lume;

➔ Patrimoniul creștin de pe teritoriul României (valorificarea patrimoniului manuscris al Școlii pașiene, Arhitectura și pictura de pe teritoriul Moldovei).

Institutul pentru studiul civilizației creștine va avea strânse legături de colaborare cu Facultatea de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae” din Iași. ♦

➔ monitorizarea, coordonarea și încurajarea învățământului confesional ortodox public și privat (dezvoltarea seminariilor în licee teologice de performanță, crearea unor școli catehetice pentru adulți);

➔ formarea competențelor în domeniul creației artistice creștine (arhitectură, pictură etc.).

Domeniile de competență pe care urmează să le dezvolte Institutul:

➔ Creștinismul antic și medieval (patristică, hagiografie, iconografie);

➔ Criza creștinismului contemporan (societatea post-creștină);

Material lemnos pentru unități de cult

În urma cererilor înaintate la Centrul Eparhial Iași și la Asociația Silvică Bisericească Iași de către parohii, mănăstiri și schituri, prin care se solicită material lemnos pentru executarea unor lucrări de construcție sau pentru asigurarea încălzirii pe timp de iarnă, Permanența Consiliului Eparhial Iași a aprobat, pe 13 martie, acordarea cu titlu gratuit pentru anul 2014 a cantității de 1754 mc material lemnos, din care 890 mc lemn de foc și 864 mc lemn de lucru.

Pe 20 și 27 martie, Permanența Consiliului Eparhial Iași a luat în discuție necesitatea continuării unor lucrări de construcție și reparație pentru câteva lăcașuri de cult, precum și a furnizării lemnului de foc necesar acelor unități bisericești care nu au resurse financiare suficiente și nu își pot procura materialul lemnos. Prin urmare, în Ședința de Permanență de pe 20 martie, a fost aprobată acordarea, cu titlu gratuit pentru anul 2014, a cantității de 1018 m.c. material lemnos, din care 40 m.c. cherestea, 325 m.c. lemn de foc și 653 m.c. lemn de lucru, pentru 57 unități de cult. Cheltuielile de exploatare a materialului lemnos sunt suportate de Ocolul Silvic Bisericesc Neamț.

Pentru aprovizionarea cu material lemnos în vederea încălzirii spațiilor de cazare pe timp de iarnă sau pentru efectuarea unor lucrări gospodărești, pe 27 martie a fost aprobată acordarea, cu titlu gratuit pentru anii 2014-2017, a unei cantități de 750 m.c. lemn de lucru și 165 m.c. lemn de foc, pentru Mănăstirea Horaița ♦

Operațiuni de personal la nivelul Arhiepiscopiei Iașilor în lunile martie - aprilie 2014

În luna martie 2014, Sectorul administrativ-bisericesc al Arhiepiscopiei Iașilor a efectuat 48 de operațiuni de personal, după cum urmează: 16 la Centrul Eparhial Iași, 16 în cadrul Protopopiatelor și 16 la mănăstiri. Dintre acestea, 16 au fost încadrări și numiri, 12 încetări ale contractelor de muncă, 1 concediere, 1 suspendare, 4 reveniri la locul de muncă după concediul de creștere a copilului, 1 transfer și 13 modificări ale raporturilor de muncă.

În luna aprilie 2014, Sectorul administrativ-bisericesc al Arhiepiscopiei Iașilor a efectuat 52 de operațiuni de personal, după cum urmează: 22 la Centrul Eparhial Iași, 20 în cadrul Protopopiatelor și 10 la mănăstiri. Dintre acestea, 18 au fost încadrări și numiri, 13 încetări ale contractelor de muncă, 3 suspendări, 4 reveniri la locul de muncă după concediul de creștere a copilului, 1 transfer și 13 modificări ale raporturilor de muncă. ♦

Noi hirotonii în Arhiepiscopia Iașilor

În conformitate cu hotărârile Permanenței Consiliului Eparhial al Arhiepiscopiei Iașilor, IPS Părinte Mitropolit Teofan a hirotonit întru preot, pe 16 martie, pe tânărul diacon Petrică Pârlea, pe seama parohiei Satu Nou cu hramul „Sfântul Proroc Ilie” din com. Șcheia, Protopopiatul III Iași. ♦

Adopția, o alegere nobilă: „Doar prin puterea exemplului se va schimba ceva!”

Lumină, curaj, speranță și unitate – aceștia au fost pilonii „Marșului pentru viață” desfășurat pe 23 martie, la Iași. Sute de oameni de toate vârstele și de toate categoriile sociale s-au adunat în centrul orașului pentru a transmite un mesaj public în sprijinul copiilor care au nevoie de dragostea unei familii, în sprijinul mamelor care nu-și pot asuma responsabilitatea creșterii unui copil și ar vrea să-l dea spre adopție, dar și în sprijinul părinților care au adoptat sau care vor să adopte. În anul 2013 au fost deschise doar 2.500 de proceduri de adopție, comparativ cu aproximativ 60.000 de copii abandonți, care sunt în grija statului. Acesta a fost motivul pentru care „Adopția, o alegere nobilă” a fost tema celei de-a patra ediții a acestui marș, desfășurat la Iași între Piața Unirii și Palatul Culturii. Evenimentul a fost organizat de Arhiepiscopia Iașilor, prin Sectorul de misiune, statistică și prognoză pastorală, Departamentul *Pro Vita*, împreună cu Asociația Studenți pentru Viață din București. Evenimentul s-a desfășurat anul acesta în aproape 40 de orașe din țară.

În cadrul Arhiepiscopiei Iașilor s-au organizat manifestări similare la Pașcani (23 martie), la Piatra Neamț (23 martie), la Târgu Neamț (24 martie), la Dorohoi (25 martie) și la Săveni (30 martie).

„Marșul pentru viață” este un eveniment anual, inițiat cu 40 de ani în urmă în Statele Unite, care se organizează în tot mai multe state din Europa și cele două Americi. El este dedicat valorizării și protejării vieții copiilor și sprijinirii familiei. ♦

Editura Doxologia, prezentă în cadrul Târgului de Carte Librex 2014

Sute de povești, mii de cărți, milioane de pagini, miliarde de cuvinte – 22 de ani de istorie a fost genericul sub care s-a organizat și anul acesta la Iași, ediția a XXII-a a Târgului de carte, artă și muzică – Librex. 22 de ani de istorie în care se regăsește și Editura Doxologia a Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, prezentă cu numeroase noutăți editoriale.

În spațiul generos din Atriumul de la Palas Mall din Iași, între 12-16 martie, Editura Doxologia a avut cinci lansări de carte și a organizat o întâlnire a copiilor cu îndrăgitul scriitor Spiridon Vangheli.

Pe 13 martie, a fost prezentată publicului cititor cartea *Alexandru Lascarov-Moldovanu – încorsetările unei vieți*, a doamnei profesor Livia Ciupercă. În aceeași zi au fost prezentate cele 10 titluri, din 14 câte vor fi în final, din Colecția *Cuvioși Stareți de la Optina* traduse de Părintele Teoctist Caia, un bun cunoscător al limbii ruse, cu o extraordinară experiență a traducerilor din această limbă. După aceste două prezentări de carte, au fost lansate alte două titluri, de data aceasta din domeniul medicinei naturiste, titluri semnate de cunoscutul Constantin Milică, profesor în cadrul Universității de Științe Agricole și Medicină Veterinară „Ion Ionescu de la Brad” din Iași: *Medicina naturistă – tainele sănătății, frumuseții și tineretii* (două volume) și *Fumatul, inamicul public al omenirii*.

Pe 14 martie, a avut loc o emoționantă întâlnire a copiilor și educatorilor de la Grădinița cu program prelungit nr. 21 din Iași și de la alte unități de învățământ cu scriitorul Spiridon Vangheli, întâlnire

în care s-au purtat discuții pe marginea îndrăgitei cărți *Isprăvile lui Guguță*, și s-a prezentat un nou volum al aceluiași autor, *Copii în cătușele Siberiei*. Tot pe 14 martie, a fost lansată o altă carte pentru copii, *Pădurea vrăjită (poezii pentru copii)*, autor fiind cunoscutul scriitor ieșean Dumitru Vacariu.

În cadrul Librex 2014, Editura Doxologia a fost prezentă cu un număr de peste 200 de titluri, dintre care nu au lipsit cele din colecțiile deja cunoscute: *Patristica* (cu cele două serii ale sale, *Traduceri* și *Studii*), *Viața în Hristos* (cu cele două serii *Pagini de Filocalie* și *Hagiographica*), *Călăuze duhovnicești*, *Episteme*, *Liman duhovnicesc* – seria de conferințe ASCOR susținute la Iași, *Amintiri dintr-o viață de om* etc. Anul acesta, ca semn al recunoașterii activității de editare a traducerilor din greacă veche și latină, Editura Doxologia a fost distinsă cu Premiul „Ovidiu” – pentru editarea culturii clasice. ♦

Conferința internațională de educație a adulților

Universitatea „Al. I. Cuza” (UAIC) din Iași, Universitatea din București, Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, Universitatea de Vest din Timișoara și International Adult and Continuing Educational Hall of Fame – Outreach University (Oklahoma USA) au organizat în perioada 27-30 aprilie, cea de-a IV-a ediție a Conferinței internaționale de educație a adulților. Simpozionul, moderat și coor-

donat de prof. univ. dr. Laurențiu Șoitu, directorul Institutului de Educație Continuă al UAIC, în Aula Magna „Mihai Eminescu” a UAIC din Iași, cele 150 de comunicări ale reuniunii dorind să caute răspunsuri alternative schimbărilor impuse universităților de noile politici educaționale – globale, regionale, naționale, locale – de tehnologiile, motivațiile și nevoile reale ale educației continue. După cuvântul de deschidere al

prof. univ. dr. Vasile Ișan, rectorul UAIC din Iași, au susținut alocuțiuni reprezentanții instituțiilor implicate în organizare.

În continuare, pr. prof. dr. Ion Vicovan, decanul Facultății de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae” din Iași, a transmis binecuvântarea Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, și al Înalt-preașfințitului Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei.

„Preafericitul Părinte Patriarh Daniel și Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Teofan își exprimă prețuirea deosebită pentru că la Iași se organizează, pentru a patra oară, această manifestare care are ca obiectiv fundamental formarea continuă a adulților. Biserica, cea mai veche instituție a neamului nostru, deși are o experiență atât de bogată în acest segment important al misiunii ei, urmărește cu mare in-

teres și astfel de evenimente. Aici ne referim la rezultatele cercetării pedagogice, în special, pentru a le implementa în misiunea învățătorească a Bisericii. Biserica noastră și-a manifestat misiunea de formare continuă în diferite moduri. Mai întâi, prin formarea individuală, și anume Taina Spovedaniei. Dincolo de conținutul duhovnicesc, preotul dorește formarea persoanei umane, nu atât pentru

lumea aceasta, cât pentru cea veșnică. Biserica are în vedere formarea continuă a adulților prin predica rostită de preot în diferite ocazii. Prima parte a Sfintei Liturghii se numește «Liturghia catehumenilor», a celor care urmează să fie educați. Biserica Ortodoxă Română are numeroase structuri care se ocupă cu formarea continuă a adulților“, a spus pr. prof. dr. Ion Vicovan. ♦

Conferințe duhovnicești în Postul Mare

Conferințele organizate de ASCOR – filiala Iași în perioada Postului Mare au purtat titlul generic „Omul contemporan, față în față cu Hristos“. Acestea au debutat pe 18 martie, în Aula Magna „Mihai Eminescu“ a Universității „Al. I. Cuza“ cu prelegerea domnului Virgiliu Gheorghe, **biofizician, doctor în bioetică, coordonator al secțiunii științifice a revistei Familia Ortodoxă și autor al mai multor volume. Plecând de la titlul „Fericire versus divertisment în epoca mass-media“,** invitatul a vorbit celor prezenți despre obținerea fericirii în societatea contemporană, despre cultura divertismentului mediatic și incapacitatea ei de a răspunde așteptărilor noastre sufletești, lăuntrice.

Pe 25 martie, monahia Siluana Vlad, coordonatoarea Centrului de formare și consiliere „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil“ din Iași, le-a vorbit tinerilor despre „cine îi desparte de Hristos“. Potrivit monahiei Siluana Vlad, în realitate, de Hristos nu ne poate despărți nimeni altcineva decât noi înșine. „Eu sunt cea care mă despart de Hristos. Numai eu pot face asta. Diavolul poate să mă ispitească, să mă provoace; lumea poate să mă îndemne; oamenii mă pot împiedica, dar nu mă pot despărți. Și atunci când eu aleg să mă unesc

cu Hristos, să folosesc puterea pe care am primit-o la Botez, nimic nu mă poate despărți. Noi suntem uniți cu Hristos pe veșnicie. Însă dorințele noastre sunt cele care ne despart sau ne unesc de cineva. Dorințele omenești sunt cele care l-au despărțit pe om de Dumnezeu“.

Conferințele ASCOR au continuat, pe 1 aprilie, cu tema „De la cultura morții la cultul Vieții“. Invitații tinerilor au fost poetul Marius lordăchioia, autor al volumelor *Jurnal de tresăriri* și *Cineva mă caută prin viața mea*, și părintele Constantin Sturzu, consilier cultural al Arhiepiscopiei Iașilor, preot paroh la Biserica Talpalari din Iași. În deschidere, pr. Constantin Sturzu a marcat momentul de început al acestei culturi a morții, identificându-i valențele contemporane, amintind totodată și de un efect colateral, dar deloc

întâmplător al ei, și anume Ortodoxia de muzeu. Potrivit poetului Marius lordăchioia, această sintagmă – „cultura morții“ – vine din Occident și nu este un concept filosofic, ci e la fel de concretă ca o etichetă de pe un produs. Între avort și eutanasiu, ea cuprinde tot ceea ce este distructiv. La polul opus, cultul Vieții este dragostea dintre noi în familie, în societate, și aceasta pentru că există o infuzie dinspre Biserica a dragostei lui Hristos.

În cadrul ultimei întâlniri duhovnicești, pe 3 aprilie, diac. asist. dr. Adrian Sorin Mihalache, cadru didactic la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Dimitrie Stăniloae“ din Iași, le-a vorbit tinerilor despre cum ajungem „de la cunoaștere la Viața deplină și despre drumul edificării spirituale prin labirintul întortocheat al lumii de azi“. ♦

90 de ani de la înființarea Seminarului Teologic din Dorohoi

La Seminarul Teologic Liceal Ortodox „Sf. Ioan Iacob” din Dorohoi au avut loc pe 18 martie mai multe momente festive. Evenimentul a debutat cu o slujbă de pomenire oficiată de IPS Părinte Mitropolit Teofan, și de PS Părinte Varlaam Ploieșteanul, Episcop-Vicar patriarhal, delegatul Preafericitului Părinte Patriarh Daniel la manifestările aniversare. Alături de cei doi ierarhi au fost prezenți numeroși invitați, reprezentanți ai autorităților locale, oameni de afaceri, profesori care au predat în decursul timpului la seminar, precum și absolvenți ai seminarului.

După oficierea slujbei de pomenire, în Sala Albă a seminarului, a avut loc vernisajul expoziției fotografice „Seminarul Teologic Dorohoi – școala de la răsucru – în 90 de cadre de ieri și azi”, realizată de pr. prof. Vasile Ionuț Crețu, consilier educativ. Totodată, a avut loc și lansarea noului site al instituției, ce poate fi găsit la adresa www.seminarul-dorohoi.ro, realizat de pr. Ioan Emanuil Cojocar.

Programul aniversar a continuat apoi în Sala Teatrului din Dorohoi, unde PS Părinte Varlaam Ploieșteanul a citit mesajul Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, intitulat „Tradiție și înnoire la Seminarul Teologic din Dorohoi”. Preasfinția Sa a acordat, din partea Patriarhului României, Diploma de onoare „Sfântul Apostol Andrei – Ocrotitorul României” pentru Seminarul Teologic din Dorohoi, iar părintelui Constantin Muha, directorul seminarului, i-a conferit Ordinul „Sfinții Împărați Constantin și Elena” pentru clerici.

În cadrul aceluiași moment, IPS Părinte Mitropolit Teofan a ținut un cuvânt despre importanța și necesitatea unei astfel de instituții de învățământ care formează tineri, bazându-se pe cei trei piloni: Școala, Biserica și Familia. „Avem tot respectul pentru entitățile educaționale care își îndeplinesc rolul în infrastructura sufletească și educațională a tinerilor și a țării însă, între toate acestea, există un loc special, specific, anume seminarul teologic ortodox. Spun aceasta pentru că, în primul rând, într-un seminar teologic există o doză de disciplină aparte, evidentă de la primii pași pe care îi faci într-o asemenea instituție, într-o lume într-o continuă mișcare, unde haosul, de-

ruta și confuzia își pun din ce în ce mai mult amprenta. În al doilea rând, seminarul a păstrat o insistență asupra elementului tradiției, asupra valorilor neamului, asupra elementelor fundamentale din istoria neamului nostru. În al treilea rând, cred că seminarul teologic îmbină în modul cel mai fericit în școala românească contribuția a trei factori de echilibru și durabilitate: Școala, Biserica și Familia”. După cuvântul rostit, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei i-a înmănat părintelui Constantin Muha, directorul seminarului, Ordinul „Crucea Sfântul Ierarh Dosoftei”.

La rândul său, părintele director a oferit diplome de excelență și plachete aniversare pentru Preafericitul Părinte Patriarh Daniel, pentru Înaltpreasfințitul Părinte Teofan și pentru cei care au sprijinit activitatea didactică a seminarului de-a lungul timpului.

A urmat apoi lansarea cărților „Seminarul Teologic Dorohoi – trecut și prezent – File de monografie” și „Restituirii – fragmente din opera teologică a părintelui Dumitru Furtună”, după care manifestările au culminat cu un spectacol susținut de membrii Cenaclului „Haris” din cadrul seminarului. ♦

Gimnaziul „Varlaam” a intrat în circuitul educațional al Iașului

Momente istorice pentru Școala „Varlaam Mitropolitul”, instituție de învățământ aflată sub patronajul spiritual al Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, care, pe 14 aprilie, și-a lansat ciclul gimnazial. La evenimentul desfășurat în Sala Mare a Primăriei Iași au participat reprezentanți ai Centrului eparhial Iași, ai Școlii „Varlaam”, ai Inspectoratului Școlar Județean, oficialități locale, precum și Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Teofan.

În cadrul evenimentului, Cristina Gheorghe, directorul executiv al Fundației „Varlaam Mitropolitul”, a arătat că oferta educațională a Gimnaziului „Varlaam” este constituită astfel încât elevii să aibă acces la cunoaștere, folosind în mod autonom resurse și strategii de învățare, să aplice creativ atitudini, abilități și cunoștințe, să fie în armonie cu sine, cu aproapele și cu Dumnezeu, să cunoască și să aplice în viață valorile creștine.

De asemenea, IPS Mitropolit Teofan a amintit în cuvântul rostit despre prejudecata unor părinți cu privire la educația strict religioasă ce ar urma să o primească elevii la Gimnaziul „Varlaam”: „Personal, în ceea ce privește Școala «Varlaam Mitropolitul», mi-au fost adresate, în general, două întrebări. Prima întrebare suna în felul următor: «Nu cumva în această instituție se practică o îndoctrinare religioasă?», iar cea de-a doua nedumerire se afla la polul opus: «De ce este așa nesemnificativă prezența Bisericii în programa de învățământ a unei școli aflată sub patronajul spiritual al Mitropoliei?». Un posibil răspuns la aceste întrebări

il constituie însăși prezența noastră în această sală, care arată că, atât în gimnaziu, cât și în tot acest demers educațional numit «Varlaam Mitropolitul», se dorește un act educațional performant, însoțit de o bază de inspirație din partea Bisericii – o școală care să pregătească oameni pentru viața în societate și administrație. Sperăm să îndeplinim în continuare ideea inițială a acestei instituții de învățământ, anume aducerea împreună a familiei, a Bisericii și a școlii, pentru ca elevii să devină oameni pe care comunitatea să se poată baza».

Evenimentul de lansare a Gimnaziului „Varlaam” s-a încheiat cu un flashmob în Piața Unirii, părinții și copiii de la Școala Primară „Varlaam Mitropolitul” formând un fluturaș – logoul Școlii „Varlaam Mitropolitul”. Deschiderea oficială a ciclului gimnazial de la „Varlaam Mitropolitul” va avea loc pe 15 septembrie 2014. ♦

„Școala altfel” la Spitalul „Providența”

În perioada 7-9 aprilie, peste 300 de elevi din Iași, din clasele I-XII, au pășit pragul Spitalului și al Policlinicii „Providența”, învățând cum să mănânce sănătos și care sunt cele mai importante reguli de păstrare a igienei. Timp de o oră, unii dintre aceștia au jucat și rolul unor mici doctori, pentru a înțelege mai bine cum funcționează aparatura medicală și cum ajunge medicul să stabilească un diagnostic. Pentru acest eveniment spitalul a beneficiat de sprijinul medicilor

Ana Maria Enăchescu (medic specialist Chirurgie Generală), Luciana Croitoru (medic specialist ATI), Fotios Gardikiotis (medic specialist Oftalmologie) și Roxana Neculau (medic specialist Gastroenterologie).

Totodată, elevii din clasele gimnaziale și liceale de la Liceul Teoretic „Dimitrie Cantemir”, Colegiul Economic „Virgil Madgearu”, Școala Gimnazială „Titu Maiorescu” și de la Școala „Nicolae Iorga” au dezbătut cu interes împreună cu medicii Cătălina

Ionescu (medic primar Pediatrie) și Irina Teodorescu (medic primar Boli Infecțioase și Epidemiologie), din cadrul Policlinicii „Providența”, problema dietelor nesănătoase și cea a bolilor de natură infecțioasă, orele de educație sanitară având loc în unitățile de învățământ partenere.

Activitățile au avut loc în cadrul programului derulat de către Ministerul Educației Naționale „Școala altfel: să știi mai multe, să fii mai bun!”, ce s-a desfășurat în perioada 7-11 aprilie. ♦

Pelerinaj în Țara celor 1.000 de lacuri, pentru 20 de seminariști și studenți teologi ieșeni

Un grup de 20 de elevi și studenți de la seminariile teologice din Arhiepiscopia Iașilor și Facultatea de Teologie Ortodoxă din Iași, însoțiți de arhimandritul Hrisostom Rădășanu, consilierul educațional al Arhiepiscopiei Iașilor, au participat în perioada 17 martie – 2 aprilie la un proiect de promovare a muzicii bizantine în comunitățile creștin-ortodoxe din Finlanda. Proiectul, ce a fost finanțat de Comisia Europeană, a fost intitulat „Music as a method of transnational youth work and networking”.

Programul proiectului, desfășurat în parteneriat cu NOKV - Asociația tinerilor ortodocși din Finlanda, a presupus mai multe concerte, vizite la biserici și muzee, seminarii de învățare a muzicii psaltice, momente de socializare cu tinerii finlandezi din diferite parohii, întâlniri cu ierarhi din Finlanda (IPS Ambrozie, Mitropolit de Helsinki și IPS Leon, primatul Bisericii autonome a Finlandei).

Despre impactul proiectului în comunitățile finlandeze vizitate, cât și despre planurile de viitor ale Corului „Aleph” și ale membrilor Colegiului „Sfântul Nico-

lae”, arhimandritul Hrisostom Rădășanu a precizat: „Tinerii români au avut posibilitatea să viziteze și cămine de bătrâni și centre pentru tineret, să se roage în biserici, dar să și relaționeze în cadrul unor serii culturale cu colegii lor finlandezi. Pentru ortodocșii finlandezi a fost foarte important acest moment de relaționare cu Ortodoxia românească. Liturghiile împodobite cu cântare bizantină și cele șapte concerte de muzică psaltică au atras mulți iubitori ai Ortodoxiei noastre, reprezentând cadrele în care s-au dezvoltat interacțiuni frumoase cu tineri și bătrâni deopotrivă, cu preoți și lucrători de

tineret, care au dorit să guste ceva din savoarea spirituală milenară a Ortodoxiei românești. Faptul că am fost atât de bine primiți și că am rămas cu atât de multe amintiri frumoase este un semn, nădăjduiesc, că aceste relații frățești trebuie aprofundate și la nivelul de bază al Bisericii, prin experiență directă mai ales. Pe viitor, ne dorim să dezvoltăm acest proiect prin editarea unui CD cu muzică bizantină dedicat cântărilor din Postul Mare. Eventualul surplus financiar prilejuit de vânzarea acestuia ne dorim să ajungă în proiectele filantropice ale tinerilor de la Colegiul «Sfântul Nicolae»”. ♦

Spectacolul caritabil „Armonii de primăvară“

La Casa de Cultură a Studenților din Iași a avut loc, pe 2 martie, spectacolul caritabil „Armonii de primăvară”, organizat de Fundația Solidaritate și Speranță (FSS) din Iași. Concertul a fost susținut de Corul Național de Cameră „Madrigal” din București, dirijat de Voicu Popescu. Alături de cunoscutul cor, în fața celor peste 500 de ieșeni, au mai cântat copiii asistați social prin Cantina „Sfântul Sava”, prin Centrul de Zi pentru Copii „Mia Casa” Inculeț – Bârnova și prin Centrul de Zi „Sfânta Marina”, ce aparțin de FSS, precum și Corul de copii „Muzica Viva” al Asociației „Iubire și încredere”, dirijat de Daniela Doroșincă.

Prin cumpărarea biletului la concert, oamenii au întins o mână de ajutor celor care vor fi oameni în societatea de mâine. Aceasta, deoarece beneficiarii asistați social prin centrele ce aparțin de FSS se confruntă cu lipsuri materiale, iar hrana zilnică și orele de pregătire reprezintă singura șansă pentru a-și continua studiile.

La finalul spectacolului caritabil, moderat de Radu Casian, părintele Mihai Doroșincă, directorul

executiv al Fundației „Solidaritate și Speranță”, a mulțumit Corului Național de Cameră „Madrigal” pentru că a revenit la Iași să încânte inimile ieșenilor și să susțină copiii din centrele fundației pe care o reprezintă. De asemenea, pr. Mihai Doroșincă a transmis binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, și a oferit maestrului Voicu Popescu distincția de „Prieten al Fundației Solidaritate și Speranță”. ♦

Proiectul „O rază de lumină”, derulat timp de trei zile la Iași

Fundația „Solidaritate și Speranță” a Mitropoliei Moldovei și Bucovinei a derulat, în perioada 9-11 aprilie 2014, prin Centrul de zi „Sfânta Marina” și Centrul de zi „Mia Casa” Inculeț – Bârnova, proiectul național „O rază de lumină”, alături de partenerii de la Centrul Școlar de Educație Incluzivă Nr. 2 din Comănești.

Prin acest schimb de experiență s-a dorit o mai bună colaborare între centrele de zi destinate copiilor defavorizați și centrele școlare de educație incluzivă. Copiii s-au implicat în ateliere de pictură, acțiuni sportive, ateliere de gătit, jocuri interactive și competiții, dans, au vizitat puncte turistice din Iași, au vizionat piese de teatru ș.a. La activități au mai participat voluntari, profesori, psihologi, psihopedagogi și asistenți sociali. Părintele Mihai Doroșincă, directorul executiv al Fundației „Solidaritate și Speranță”, și-a exprimat bucuria pentru vizita partenerilor de la Comănești, pentru că astfel pot fi diversificate activitățile educaționale dintre centrele de zi ale FSS

și Centrul Școlar de Educație Incluzivă Nr. 2. „Dorim pe viitor să intensificăm astfel de colaborări prin care, atât copiii cu dizabilități, cât și cei provenind din mediile sociale defavorizate să poată interacționa, socializa și colabora pentru o bună dezvoltare personală și educațională”, a declarat pr. Mihai Doroșincă. ♦

Părintele Zenovie Ghidescu a plecat la Domnul

În ziua de 18 martie 2014, după o lungă suferință, a trecut la Domnul, Părintele Zenovie Ghidescu

Părintele Zenovie s-a născut pe 25 martie 1919, în satul Hociungii, din jud. Neamț, din părinții Gheorghe și Maria, având numele de botez Vasile. Și-a petrecut copilăria în satul natal alături de părinții săi, iar în anul 1926 a fost înscris la școala primară din localitate. În luna octombrie a anului 1935 s-a înscris la școala monastică din Mănăstirea Slatina, iar la 5 decembrie 1935 a îmbrăcat haina monahală. În anul 1943 a fost tuns în monahism, primind numele Zenovie, naș de călugărie fiindu-i starețul Mănăstirii Predeal, Valeriu Nicolăeasa. Acesta l-a luat cu sine la Mănăstirea din Predeal, unde fusese numit stareț, iar în tot acest timp ucenicul Zenovie a primit învățăturile duhovnicului său și ale tuturor bătrânilor îmbunătățiți cu care s-a întâlnit, devenind un râvnitor și harnic monah. Revenit la Nechit, a fost nevoit să plece de aici împreună cu toți monahii din cauza Decretului comunist din anul 1959. În anii care au urmat, părintele Zenovie a fost preot misionar în parohia Țarna Mare, de lângă Fălticeni, unde a renovat lăcașul de închinăciune. În tot acest timp a lucrat și la Schitul Nechit, aflat în ruină

și uitare, iar mai apoi a fost numit stareț la Mănăstirea Horaița. După mulți ani de slujire, în 1992, s-a retras definitiv la Nechit, devenit între timp mănăstire.

Slujba înmormântării, ce a avut loc vineri, 21 martie, la Mănăstirea Nechit, a fost precedată de Sfânta Liturghie, oficiată de IPS Părinte Mitropolit Teofan și de IPS Părinte Teodosie, Arhiepiscopul Tomisului.

După prima parte a slujbei prohodirii, înainte de înconjurarea bisericii cu sicriul celui adormit întru Domnul, Părintele Arhimandrit Timotei Aioanei, delegatul Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, a citit mesajul Întâistătorului Bisericii noastre, intitulat „Ctitor de biserică, stareț harnic și păstor evlavios - arhimandritul Zenovie Ghidescu (1919-2014)”. A urmat apoi cuvântul IPS Teodosie, Arhiepiscopul Tomisului: „Cu adevărat a fost un părinte rugător și harnic, care a adunat în jurul său mulțime de credincioși, dar și de monahi și preoți. A fost o pildă vie, așezând în inima sa, în sufletul său și în pașii vieții sale numai calea adevărului, a credinței, a dreptății și a viețuirii celei adevărate”.

În cuvântul său, Părintele Zenovie Grigore, starețul Mănăstirii Nechit, a relatat cum au fost ultimele momente din viața pămân-

tească a cuviosului părinte trecut la Domnul.

Ultimul care a luat cuvântul a fost Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, IPS Teofan, care a subliniat că râvna pentru casa lui Dumnezeu l-a „mâncat” și „mistuit” pe părintele Zenovie Ghidescu: „Drumul părintelui Zenovie în această viață poate fi definit în cuvintele scripturistice: «Râvna casei Tale m-a mâncat», «râvna casei Tale m-a mistuit» și «râvna pentru Tine, Doamne, m-a înflăcărat». Râvna casei lui Dumnezeu l-a «mâncat» pe părintele Zenovie și pentru mulțimea de ucenici pe care i-a avut în diferite momente ale viețuirii sale monahale; spre exemplu, 8 ucenici a găsit când a venit la Schitul Nechit, vreo 28 a lăsat în momentul în care a trebuit să părăsească obștea în anul 1959, în urma decretului comunist. Râvna casei lui Dumnezeu l-a «mâncat» pe părintele și în ceea ce privește sfintele slujbe; iubea rugăciunea și petrecea 10 ore zilnic la sfintele slujbe, împreună cu monahii și cu credincioșii”.

Sicriul cu trupul celui adormit a fost purtat de părinți stareți în sunet de clopot în jurul bisericii, după care a fost depus în mormântul săpat în curtea așezământului monahal, întru nădejdea învierii și a vieții de veci. ♦

SUMAR

Învieerea lui Hristos - biruința vieții asupra morții	2	90 de ani de la înființarea Seminarului Teologic din Dorohoi	22
Liturghie și mărturisire - activitatea Arhiepiscopiei Iașilor în anul 2013	5	Gimnaziul „Varlaam” a intrat în circuitul educațional al Iașului	23
Sărbătoarea Învierii la Catedrala Mitropolitană din Iași	12	Pelerinaj în Țara celor 1.000 de lacuri, pentru 20 de seminariști și studenți teologi ieșeni	24
Hotărâri ale Sinodului Mitropoliei Moldovei și Bucovinei	16	Spectacolul caritabil „Armonii de primăvară”	25
Hotărâri ale Permanenței Consiliului Eparhial Iași	17	Părintele Zenovie Ghidescu a plecat la Domnul	26
Adopția, o alegere nobilă	19		
Editura Doxologia, prezentă în cadrul Târgului de Carte Librex 2014	20		

Președinte:

IPS Mitropolit TEOFAN

Vicepreședinte:

PS Episcop-Vicar

CALINIC BOTOȘĂNEANUL

Membri:

Pr. prof. univ. dr. Gheorghe POPA

(membru onorific în Adunarea Eparhială
a Arhiepiscopiei Iașilor)

Pr. prof. univ. dr. Ion VICOVAN

(decanul Facultății de Teologie Ortodoxă din Iași)

Prof. univ. dr. Ștefan AFLOROAEI

(membru în Adunarea Eparhială a Arhiepiscopiei Iașilor)

Pr. dr. Constantin STURZU

(consilier cultural al Arhiepiscopiei Iașilor)

Comitetul redacțional:

Cătălin Jeckel

director (Editura Doxologia)

Pr. Cezar Țăbârnă
redactor-șef (Editura Doxologia)

Pr. Adrian Ștefan Chelaru
redactor coordonator

Constantin Ciofu
Tudorel Rusu
reporteri

Viorel Cătușanu
Oana Nechifor
Alex Derscariu
Ionuț Crețu
fotoreporteri

Dragoș Dâscă
corector

Mariana Cojocaru
prelucrare imagini

Lucian Dragomir
designer

Leonard Lunguleac
DTP-Prepress

Conceptul grafic al revistei: Pr. dr. Constantin Sturzu

Sursă informații: „Ziarul Lumina” – Ediția de Moldova și doxologia.ro

Adresa redacției:

Iași, 700038

Str. Cuza-Vodă nr. 51

(incinta Mănăstirii Golia)

Tel.: 0232-216693

Fax: 0232-216694

ISSN 1221-4884

<http://editura.doxologia.ro>; e-mail: editura@doxologia.ro

Tiparul executat la Tipografia mitropolitană Iași